

פסקי דין ממו"ר הגאון רבי ברוך יצחק לוין זצ"ל

רב ור"מ "מקור חיים"

מייסד וראש בית הדין לממונות בירושלים

בנידון

אימתי כותבים כתב סירוב לנתבע שאינו רוצה לדון בבית דין בעירו

המקורות להלכה

הנה ברמ"א סי' יד פסק: אבל כבר נהגו בזמן הזה שכל זמן שיש צי"ד בעיר אין אחד יכול לכוף חצירו שילך עמו לצי"ד אחר, כי אין לנו עכשיו צי"ד הגדול או בית הועד, ולכן לא יוכל לדחותו וכו' עכ"ל. וכתב רמ"א בתשובה סי' עג דאף דנהג להתוצע הולך אחר הנתבע אפילו לצי"ד דזוטרא מצי"ד של עיר התוצע, מ"מ אם התוצע מולא לנתבע בעירו יכול להכריחו שידון עמו בעיר עכ"ל (הוצא בתומים).

ובתשובות רמ"ן חו"מ סי' ה' ז"ל: ולדינא נראה דכל זמן שיש להנתבע פתחון פה לטעון לילך למקום אחר כגון לצי"ד הגדול דלדעת קל"ת פוסקים גם הנתבע יכול לומר כן מעיקרא דדינא, או כששני צדי הדינים בעיר אחת ורולה הנתבע לדון לפני הקטן כדעת הסמ"ג, ודאי דהדין עמו ומלי למימר קיס לי כהך דעה. ולחומר איסור לדון צדיני אומות ודאי דאין להתיר לשכנגדו ללכת בערכאות. ואף שהרמ"א צסי' יד מציא מתשובות מהרי"ק בשורש כא ומדברי המרדכי דעכשיו אין לנו צי"ד הגדול, ומחשש רמאין המנהג שמחוייב לדון בעיר התוצע, מ"מ כיון דאינו אלא מלד המנהג י"ל דצזה לא נהגו לתת רשות לאידך ללכת צדיני או"ה וליקר שם וכו', אבל אם אין טענת הנתבע לצי"ד הגדול וכד' שאין שום דעה בין הפוסקים המוצא בשו"ע, אשר קבלנו עלינו ללכת אחרי דברי השו"ע כמבואר בתומים צסו"ס תכ צסס תשו' ח"י, ודאי דסרבן מיקרי וצפרט היכא דהצי"ד רואים שצקצה וצמרמה מתהלך, נותנין רשות לתוצע ללכת צדיני או"ה אחרי התראה כדינו.